

G-faktoren

IK (Intelligens Kvotient) er et mål for den "generelle kognitive evne" også kendt som Spearmans g - efter den forsker som først foreslog eksistensen af den generelle psykometriske baggrundsfaktor, eller bare g .

Spearmans foreslog i sin tid den model, at ethvert måleresultat skulle opfattes som sammensat af tre ting:

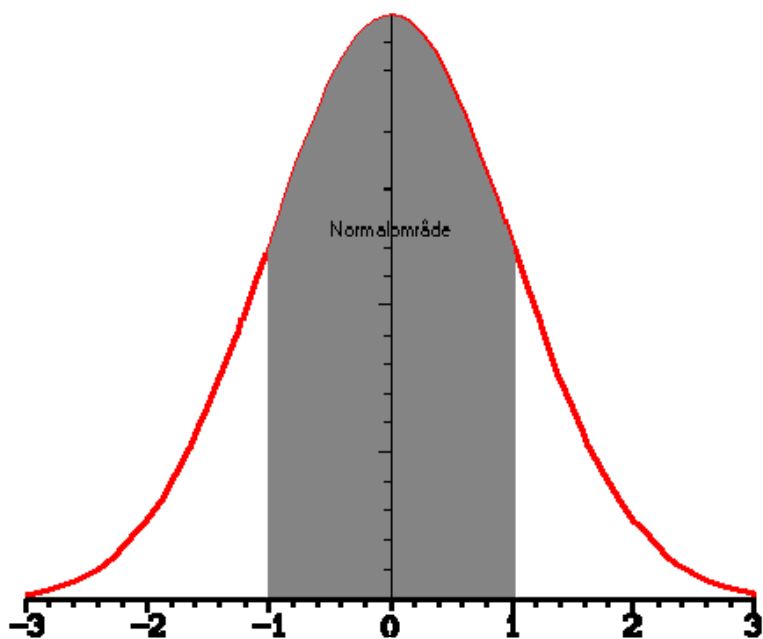
g - den generelle kognitive evne

s - en eller flere evner som er specifikke for den pågældende test

e - målefejl og usikkerhed

Spearmans model viste sig desværre for simpel til at holde i praksis, og i dag bruges flere forskellige modeller, der typisk indeholder såkaldte gruppefaktorer, dvs. faktorer som er fælles for mere end én test, og som påvirker de specifikke evner. Men de forskellige modeller holder alle sammen fast i den fælles generelle evne g , og hvis det bare er g der er interessant, gør det ikke den helt store forskel hvilken model der anvendes

g er tilnærmelsesvis normalfordelt i befolkningen, og måles ved at designe tests, hvor håbet er at de specifikke evner og målefejlene vil udjævnes. Det er også forskelligt i hvor høj grad g påvirker forskellige typer af opgaveresultater, så der forsøges udvalgt opgavetyper hvor g spiller så meget med som muligt. En IK-test er en test hvor det forsøges at få g til at have så stor vægt som muligt, og hvor de andre faktorer (f.eks. hukommelse, musisk sans, visualiseringsevne eller andet) er tilsvarende nedtonet. Det betyder ikke at de helt forsvinder, eller at målefejl ikke spiller ind, men statistisk set er en IK målt ved en standard IK-test et rimeligt godt mål for g .

Typisk defineres en IK-test i befolkningsgennemsnittet som 100, og der vælges så en standardafvigelse til at have en eller anden størrelse. Der er desværre ingen generel standard for dette, så derfor er IK ikke noget som kan sammenlignes mellem forskellige tests uden omregning. De fleste tests vælger en standardafvigelse på omkring 16, så når IK diskuteres er dette ofte den underforståede standardafvigelse.

g hænger meget sammen med Howard Gardners sproglige og logisk-matematiske intelligens, og hænger i nogen grad sammen med hans rumlige og musiske intelligens.